

FOTOGRAFIJA

Patina prošlosti

Izložbom »Nepoznati Daruvar« htjelo se prikazati povijesni razvoj grada, ali je u realizaciji prevladala nostalgичnost

Stare fotografije nisu samo za nostalgичare, pogotovu kad se radi o onima koje dokumentiraju dio povijesnog nastanka grada. Kad se njima dodaju još i sačuvani crteži i dokumenti, oni kao cjelina mogu biti prilog sagledavanju određenog trenutka, ponekad i ključnog, u formiranju nekog naselja. Ta spoznaja bila je, vjerojatno, polazna točka **Dragi Bizelju**, članu Foto kluba Daruvar, kada je krenuo u dugotrajan posao pripremanja fotografske izložbe »Nepoznati Daruvar« što se ovog mjeseca održava u Muzeju grada Zagreba.

Izložba »Nepoznati Daruvar« nije koncipirana tako da pokaže originalne stare fotografije, crteže i dokumente, već njihove fotografske reprodukcije. Četrdesetak »slika« starog Daruvara, reproduciranih u tehnici sepije, izrađeno je u potpuno ujednačenom formatu, što donekle idealizira taj ponuđeni pogled na dosad nepoznati Daruvar. Pa i sepija igra na kartu forsiranog starinskog ugođaja, odnosno na

nostalgiju. Sigurno je, naime, da svi reproducirani predlošci nisu bili nekoć rađeni u sepiji, već i u crno bijeloj tehnici. Pomalo čudi takva odluka autora, s obzirom da njegov cjelokupni projekt, sudeći po obavljenim istraživanjima, nije bio sračunat isključivo na efekt dopadljivosti. Možda je to samo ustupak određenom krugu publike. Bizelj je, naime, u prvoj fazi svog rada bio okrenut proučavanju i istraživanju arhivske građe. Pri tom je njegov cilj bio pronaći crteže, razglednice, slike i gravire koje će ilustrirati manje poznatu prošlost Daruvara i to od njegova osnutka dolaskom grofovske obitelji Janković (oko čijeg se novog dvorca podignutog 1777. godine postepeno formira jezgra današnjeg grada) do prvog svjetskog rata.

Patina prošlih vremena sugerirana Bizeljevima reprodukcijama, uz autorski pristup ovoj temi, treba potaknuti Daruvarčane na drugačiji odnos prema svom gradu. To sugerira i katalog izložbe

Reprodukcija crteža s dvorcem grofova Jankovića (kraj 18. st.)

Ali gotovo šablonizirana obrada svih reprodukcija umanjuje onaj pravi efekt povijesno dokumentarnog priloga. Od ideje povijesnog razvoja do realizacije prevagnula je nostalgичnost.

Vesna KUSIN